

Orust kommun

kommun@orust.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Henåns skola 7-9
i Orust kommun

Tillsyn i Henåns skola 7-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Orust kommun under hösten 2015. Henåns skola 7-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 25 och 27 augusti 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Skolverkets statistik visar att 72 procent av eleverna i årskurs 9 som lämnade skolan läsåret 2014/15 hade uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Motsvarande siffra för riket var 77 procent. Andelen elever som uppnått målen/kunskapskraven i alla ämnen var 81 procent läsåret 2011/12 och har visat fluktuerande men sjunkande andel fram till 2013/14. För läsåret 2014/15 har resultatet gått upp något, men ligger fortfarande under riket i övrigt. Andel elever som inte uppnått målen/kunskapskraven i minst två ämnen har sedan läsåret 2011/12 ökat från 13 procent till 20 procent läsåret 2014/15.

Det genomsnittliga meritvärdet på skolan för årskurs 9 läsåret 2010/11 var 225 poäng vilket låg över genomsnittet för riket, som då hade ett genomsnittligt meritvärde på 211 poäng. Läsåret 2013/14 var meritvärdet 200 poäng och motsvarande värde för riket (samtliga huvudmän) var samma läsår 215 poäng. I statistik för läsåret 2014/15 beräknas meritvärdet i den officiella statistiken på 17 ämnen istället för som tidigare, 16 ämnen. Skolans meritvärde var läsåret 2014/15 216 poäng. Motsvarande siffra för riket samma år var 225 poäng. Skolverket statistik för skolan visar vidare att det är stor skillnad mellan flickors (241) och pojkars (199) genomsnittliga meritvärde. Även i riket finns en stor skillnad mellan flickors (238) och pojkars (212) genomsnittliga meritvärde. Statistiken från Skolverket visar också att andelen pojkar som lämnar skolan utan betyg i samtliga ämnen har ökat från tidigare läsår, från 34 procent läsåret 2013/14, till 39 procent för läsåret 2014/15.

Andelen elever behöriga till yrkesprogram var 2013/14 79 procent jämfört med riket där 85 procent av eleverna i årskurs 9 var behöriga till yrkesprogram. Behörigheten till estetiskt, ekonomi- humanistiska, samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga program var 78 procent läsåret 2013/14, vilket var lägre än genomsnittet i riket. Läsåret 2014/15 ökade andelen behöriga till yrkesprogram jämfört med läsåret 2013/14 och var 89 procent vilket var i nivå med riket. Andelen behöriga till estetiskt program och naturvetenskapligt program har också ökat och är 88 respektive 86 procent och är i nivå med riket. Behörigheten

Beslut

2015-10-28

3 (43)

Dnr 43 - 2015:3152

till humanistiska programmet samt ekonomi- och samhällsvetenskapsprogrammet har sjunkit något till 77 procent och ligger under riket i övrigt, där motsvarande siffra är 82 procent.

I skolans "likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling" framgår att skolan har gjort en kartläggning av arbetet med trygghet och studiero. I planen betonas omständigheterna med flytt och tillfälliga lokaler och att detta är negativt för tryggheten. Olika riskområden där kränkande behandling kan ske är identifierade. Exempel på detta är uppehållsrummet, när eleverna får undervisning i lokaler utanför skolan och i bussfällorna samt kränkningar i sociala medier.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande vid vite	2016-04-22
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2016-04-22
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-04-22
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2016-04-22
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande vid vite	2016-04-22
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande vid vite	2016-04-22

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar på omfattande brister i skolans arbete inom flera områden.

Tillsynen visar bland annat att elever, trots kända svårigheter, inte får de extra anpassningar som de behöver, till exempel i form av förändrat upplägg i undervisningen. Det finns också elever i behov av särskilt stöd som inte får det stöd de har rätt till, bland annat därför att skolans elevhälsoteam ofta förbigås i arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Utredningen visar att det är beroende av vilken lärare en elev har om det särskilda stöd som beslutats faktiskt ges. Det har även framkommit att det finns brister i arbetet med att identifiera och skyndsamt utreda elevernas eventuella behov av särskilt stöd och det finns även exempel på att utredningar om elevens behov av särskilt stöd saknas. Om utredningar saknas vet varken elev, lärare, rektor eller huvudman om eleverna får det stöd eller särskilda stöd de behöver och har rätt till. Vid tillsynen har framkommit att särskilt stöd vid skolan i princip

uteslutande ges i undervisningsgruppen Katamaranen. Tillsynen visar att elever i många fall placeras där trots att det saknas utredning som visar på att detta är det lämpligaste för eleven och att lärarna som undervisar där ofta – p.g.a. bristfälliga åtgärdsprogram och direktiv från rektor – saknar kännedom om hur undervisningen ska läggas upp utifrån elevens behov när elever får sin undervisning där. Placeringen av elever i gruppen framstår ofta som närmast slentrianmässig. Tillsynen visar också att elever ibland nekas plats i Katamaranen, något som då ofta leder till att dessa elever inte får något särskilt stöd alls. Skolinspektionen har också konstaterat att det finns brister i de åtgärdsprogram som upprättats. Det framgår också att insatta åtgärder inte alltid följs upp och utvärderas.

Vid tillsynen har också kunnat konstateras att eleverna inte får ett tillräckligt stort inflytande över sin undervisning. Att eleverna får inflytande över undervisningens utformning och innehåll är viktigt ur ett demokratiskt perspektiv. Trots att skolan under en längre tid har haft sjunkande resultat och att man på skolan har konstaterat att pojkarna är svåra att nå i undervisningen saknar eleverna möjlighet till inflytande över undervisningen. Lärarna på skolan behöver se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Tillsynen har vidare visat på brister i skolans arbete kring trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling. Flera av de elever som Skolinspektionen talat med upplever att det är stökigt på skolan och såväl rektor som lärare uppger att bland annat trängsel i de provisoriska lokalerna påverkat elevernas trygghet och studiero negativt och ibland även lett till kränkningar. Trots att det finns en medvetenhet om problemen hos rektor och personal visar tillsynen att det saknas ett systematiskt, målinriktat arbete mot kränkande behandling vid skolan. Personal och rektor berättar att skolan har fått koncentrera sig på att åtgärda redan uppkomna problem och inte kunnat lägga tid på att systematisera arbetet. De upprepade rektorsbytena lyfts fram som en förklaring till att det blivit på detta sätt. Utan ett fungerande systematiskt, målinriktat arbete mot kränkande behandling är det svårt för skolan att veta vilka åtgärder som behöver sättas in för att kunna förebygga kränkningar vid skolan och få till stånd en trygg skolmiljö.

Tillsynen visar, som nämnts ovan, att elevhälsan står utanför arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Tillsynen visar även att elevhälsan inte involveras i arbetet kring trygghet och studiero och att elevhälsan inte heller bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete. Att elevhälsan inte bedrivit ett fullgott förebyggande och hälsofrämjande arbete, och utelämnats från skolans stödarbete och arbete kring trygghet och studiero, är enligt

Skolinspektionen en del av förklaringen till att skolan inte kunnat tillhandahålla eleverna de extra anpassningar och särskilt stöd de har rätt till, liksom till att skolmiljön av elever uppfattas som otrygg och stökig (se mer under respektive avsnitt nedan). Implementeringen av ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete är, enligt Skolinspektionen, också av central betydelse för att kunna komma till rätta med bristerna i skolans verksamhet.

I Skolinspektionens tillsyn framkommer även genomgående brister i det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet begränsas till en årlig sammanställning av elevernas kunskapsresultat i några ämnen. Det görs inte en analys av insamlade kunskapsresultat och det saknas konkreta åtgärder i syfte att förbättra måluppfyllelsen utifrån enhetens specifika resultat. Skolan har inte heller följt upp sina sjunkande kunskapsresultat för att komma tillrätta med att en ökad andel elever i årskurs 9 inte når lägsta kunskapskrav i ett eller flera ämnen. Inom områdena undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero, förutsättningar för lärande och trygghet och styrning och utveckling av utbildningen saknas ett systematiskt arbete. Detta har, enligt Skolinspektionen, lett till att det, trots en kännedom hos personal, elevhälsoteam och rektor om att arbetet inte fungerar, fortfarande saknas forum och riktlinjer för att utveckla och förbättra utbildningen inom dessa områden.

I arbetet på skolan har, utöver ovan nämnda brister, Skolinspektionen kunnat konstatera brister inom betyg och bedömning. Inom detta område har Skolinspektionen kunnat konstatera att utbildningen inte är likvärdig eftersom olika lärare gör bedömningar och sätter betyg på olika sätt och saknar samsyn kring styrdokumentet.

En förklaring som återkommer i de genomförda intervjuerna, till flera av de konstaterade bristerna, är den situation med tillfälliga lokaler som skolan sedan september 2012 befinner sig i. Skolinspektionen inser de bekymmer som denna situation medför för verksamhetens bedrivande, men kan konstatera att det trots dessa bekymmer åligger huvudmannen att ge eleverna den utbildning de har rätt till.

Utredningen har visat att flera av de ovan nämnda bristerna pågått under lång tid.

De konstaterade bristerna får konsekvenser för de elever i skolan som är mest utsatta, framförallt elever i behov av särskilt stöd. Bristerna i skolans arbete kring dessa elever har kunnat fortgå just på grund av de bristande rutinerna

Beslut

2015-10-28

7 (43)

Dnr 43 - 2015:3152

och brist på uppföljning och utvärdering som visat sig påtagliga vid tiden för tillsynen och under lång tid dessförinnan. För eleverna riskerar konsekvenserna att bli långsiktiga.

Skolinspektionen ser allvarligt på de konstaterade bristerna och på att många av dem fått fortgå under lång tid utan att ha åtgärdats. Av skäl som utvecklas nedan så har Skolinspektionen förenat flertalet av föreläggandena i detta beslut med vite. Skolinspektionen kan konstatera att Orust kommun och rektorn vid Henåns skola 7-9 måste vidta kraftfulla åtgärder för att alla elever ska få en utbildning enligt kraven i skollagen och andra författningar.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid tillsynen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Orust kommun att vid vite av 600000 kr senast den 22 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Orust kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Lärarna ska se till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

*Motivering till bedömning av brist***Rättslig reglering**

Enligt läroplanen ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. Läraren ska utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Läraren ska se till att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad, verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har vid tillsynbesöket intervjuat tre elevgrupper från årskurs 7-9. Eleverna uppger i intervjun att de bara i enstaka fall får vara med och påverka hur undervisningen ska utformas och att det är beroende av vilken lärare de har om de har möjlighet att vara med och påverka undervisningen. I de fall eleverna får vara med sträcker sig elevernas inflytande till att påverka i vilken ordning det centrala innehållet ska läsas. Några av de intervjuade eleverna uppger att det finns enstaka lärare på skolan som är lyhörda under själva lektionstillfället när det handlar om att ta hänsyn till elevernas önskemål. Eleverna uppger dock att för det stora antalet lärare är det läraren själv som bestämmer innehållet i undervisningen, hur ämnet ska läras in och hur kunskaperna ska redovisas. Andra elever uppger att de aldrig har fått vara med och bestämma om undervisningens innehåll eller utformning. Några av eleverna uppger också att de, trots att de har frågat om de kan få redovisa sina kunskaper på ett annat sätt än det föreslagna, inte har fått påverka redovisningsformen. Eleverna uppger att flera av skolans lärare aldrig ställer frågor till eleverna om hur de vill lära sig olika saker.

Skolinspektionen har vid tillsynbesöket intervjuat två lärargrupper. Lärarna bekräftar elevernas bild av att det varierar hur mycket inflytande eleverna får och att det beror på läraren och vilket ämne det gäller. Lärarna uppger att det inte finns någon gemensam tanke eller gemensam plan på skolan för hur eleverna på skolan ska vara med och bestämma innehåll och arbetsformer. I intervjun framkommer exempel på att eleverna för vissa lärare får vara med och påverka redovisningsformer och även arbetssätt. Lärarna säger dock att det varierar hur mycket inflytande eleverna ges beroende på vilket ämne det gäller. Några av lärarna säger att de inte ger eleverna inflytande över vare sig

innehåll, arbetsformer eller arbetssätt. Några av lärarna säger att eleverna vill att lärarna ska bestämma och att eleverna ibland är mer traditionella än lärarna.

Rektorn säger i intervju att han har tagit upp frågan om elevinflytande på elevrådet och han säger också att det är viktigt att eleverna tar sitt ansvar och är med och diskuterar frågor som handlar om inflytande. Han säger att det är ett förbättringsområde och att han har tagit upp det i lärarnas medarbetarsamtal. Rektor uppger att han inte har gjort någon systematisk uppföljning på hur olika lärare på skolan arbetar med elevinflytande.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att eleverna överlag inte har något reellt inflytande på undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer eftersom inflytande för eleverna, beroende på vilken lärare som undervisar och vilket ämne det gäller, helt saknas eller är begränsat till arbetssätt och redovisningsformer. Det finns inte heller någon plan eller diskussion på skolan för att säkerställa en likvärdighet i utformningen av inflytandet och för hur arbetet ska utvecklas och förbättras.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera brister i hur eleverna ges inflytande över sin utbildning.

Att elever ges möjlighet till inflytande över sin utbildning har stor betydelse för utbildningens kvalitet och är också centralt ur ett demokratiperspektiv. Elevernas synpunkter på de arbetssätt och arbetsformer som ska användas i undervisningen, liksom på undervisningens innehåll, är centrala delar i det underlag som läraren behöver för att kunna planera sin undervisning tillsammans med sina elever och anpassa undervisningen till den specifika elevgruppens behov. När elever, som här, fråntas denna möjlighet, riskerar undervisningen att bli dåligt anpassad utifrån elevernas olika behov och därmed att brista kvalitativt. Att skolan samtidigt brister i sitt arbete med extra

anpassningar och särskilt stöd (se mer under avsnittet Extra anpassningar och särskilt stöd) gör att bristen på elevinflytande riskerar att få än större konsekvenser för eleverna; att de elever som av olika anledningar blivit utan extra anpassningar och särskilt stöd även frångått sin rätt att påverka hur utbildningen läggs upp försätter dessa elever i ett än mer utsatt läge. Ovanstående får anses än viktigare vid en skola, som Henåns skola 7-9, som under lång tid haft sjunkande kunskapsresultat och stora skillnader i pojkars och flickors resultat och där man kunnat konstatera att det är svårt att nå pojkarna i undervisningen (Se mer under avsnittet Styrning och utveckling av verksamheten). En förutsättning för att bedriva undervisning i demokratisk anda och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet och utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar är att eleverna får ett reellt inflytande över den undervisning som bedrivs. Mot denna bakgrund måste de konstaterade bristerna i elevinflytandet betraktas som allvarliga.

Utredningen visar att bristen pågått under en längre tid.

Med hänsyn till bristens allvar, de konsekvenser bristen redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristen redan tillåtit fortsätta, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena föreläggandet med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rektorn ska se till att utredningen genomförs i samråd med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå samt när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som ansvarar för uppföljningen respektive utvärderingen.

Motivering till bedömning av brist

Skyndsamt stöd i form av extra anpassningar

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska enligt skollagen eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens utredning

De lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att det är upp till en elevs mentor att signalera till elevhälsoteamet om en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och eleven därför ska ges extra anpassningar; detta ska enligt lärarna ske på mötena med elevhälsoteamet (EHT-möte). Lärarna uppger dock att detta inte alltid sker. Enligt lärarna beror det på vilken mentor en elev har om mentorn flaggar för risken eller inte. Även i de fall när extra anpassningar beslutas på EHT-mötet genomförs inte alltid dessa, enligt lärarna. Detta beror, enligt lärarna, på att de har svårt att hinna med alla elever och att det är svårt att anpassa undervisningen för många elever samtidigt. Det framkommer vidare i intervjun att lärarna har lite olika uppfattningar om vems ansvar det är att följa upp hur väl de extra anpassningarna fungerar. En lärare säger att det nog är mentorns ansvar, medan en annan lärare säger att det är ämneslärarens. Lärarna uppger också att uppföljningen och utvärderingen av extra anpassningar är beroende av hur mycket elevens föräldrar engagerar sig men också beror på hur drivande mentorn är. Enligt lärarna finns det inte någon regel på skolan som säger hur länge en elev kan ha extra anpassningar trots att eleven ännu inte har nått lägsta kunskapskrav E, något som även rektor bekräftar i intervju.

De representanter för elevhälsoteamet (studie- och yrkesvägledaren, skolsköterskan, kurator och specialpedagogen) som intervjuats uppger att det inte är tydligt på skolan när och hur extra anpassningar ska ges. Enligt elevhälsoteamets representanter varierar det från lärare till lärare om beslutade

extra anpassningar faktiskt genomförs. Det råder överhuvudtaget, på grund av brister i arbetsgången, oklarhet kring om beslutade extra anpassningar satts in eller inte, enligt de intervjuade representanterna. Det finns enligt elevhälsoteamets representanter i vissa fall upp till 15 elever med svårigheter i en och samma klass. Det finns, enligt representanterna, ingen ovilja bland lärarna, men när det blir så många elever med stödbehov i en klass är det inte alltid möjligt för lärarna att tillgodose alla elevers behov av stöd. Enligt representanterna hade lärarna tillsammans med rektor och elevhälsoteamet en mitterminskonferens förra terminen. Detta var ett tillfälle för lärarna att tala om vilka elever som inte uppnår kunskapskraven för betyget E. Elevhälsoteamets representanter uppger att det då var många elever som togs upp och många ämnen, runt 50 ärenden totalt. Enligt representanterna för elevhälsoteamet fanns det lärare som trodde de hade lämnat över ansvaret till elevhälsan, för de elever som tagits upp vid mitterminskonferensen. Att ansvaret för eleverna skulle vara överlämnat till elevhälsan var dock en missuppfattning från lärarnas sida enligt representanterna eftersom "det finns inte någon chans för oss att ta ansvar för så många elever".

De intervjuade eleverna berättar att extra anpassningar fungerar olika bra från lärare till lärare. Några av eleverna uppger att lärarna inte alltid genomför överenskomna extra anpassningar trots att det är tydligt för både lärare, elev och rektor att sådana anpassningar är helt avgörande för att eleven ska lyckas. Detta beror, enligt eleverna, bl.a. på bristande kommunikation mellan de undervisande lärarna. Detta får till följd att eleven själv måste påminna och "kräva" att de extra anpassningarna genomförs, vilket ändå inte alltid sker.

Rektor säger i intervjun att det elever och lärare säger om extra anpassningar kan stämma.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att ansvariga på skolan inte alltid skyndsamt ger en elev stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen då eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av intervjuerna med lärare, representanter för elevhälsoteamet, och elever framgår således att stöd i form av extra anpassningar inte alltid ges, trots att behov av sådana anpassningar framkommit. Genomförda intervjuer visar att vilken lärare en elev har är direkt avgörande för om eleven får det stöd i form av extra anpassningar som denne har rätt till eller inte. Att stöd i form av extra anpassningar inte alltid ges när det ska beror, enligt Skolinspektionen, i huvudsak på att det är otydligt vem som ska initiera extra anpassningar vid skolan och att lärarna upplever det svårt att hinna med alla elever och att

anpassa undervisningen för många elever samtidigt. Det beror också bland annat på att det inte är klart för lärarna vem som ska följa upp att anpassningarna ger avsedd effekt.

Skyndsamt utredning av elevens behov av särskilt stöd och hur behovet tillgodoses

Rättslig reglering

Enligt skollagen får särskilt stöd ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller annan författning (3 kap.7 § skollagen). Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare anger skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om det finns särskilda skäl får, enligt skollagen, ett beslut om åtgärdsprogram för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Skolinspektionens utredning

Rektor uppger i intervju att det på skolan finns en arbetsgång för hur anmälan, utredning och beslut om särskilt stöd ska gå till, men att den kanske inte alltid följs. Rektor säger också att elevernas behov utreds genom tester och genom att specialpedagogen utreder eleven. Rektorn uppger också att det är han eller specialpedagogen som skriver åtgärdsprogrammen.

I intervjuer bekräftar representanter för elevhälsoteamet och lärare att den arbetsgången som finns på skolan gällande särskilt stöd inte följs. Istället fungerar det så, enligt lärarna och representanterna för elevhälsoteamet, att mentor "lyfter" en elev till elevhälsoteamet och om det finns misstanke om behov av särskilt stöd tar rektor över. Enligt representanterna och lärarna är det rektor som i de allra flesta fall skriver åtgärdsprogrammen själv.

Lärare och representanter för elevhälsoteamet uppger att det inte alltid görs en utredning av elevens behov av särskilt stöd innan ett åtgärdsprogram beslutas. Att det har blivit så beror, enligt representanterna för elevhälsoteamet, på att det har varit tidsbrist och att elever som går i årskurs 9 har fått prioriteras när det gäller att utreda och skriva åtgärdsprogram. Representanterna för elevhälsoteamet uppger också att elevhälsan eller specialpedagogen i de allra flesta fall inte alls är delaktiga i de fall där utredning av elevens behov av särskilt stöd görs. De uppger också att elevhälsan är helt frikopplade från processen kring särskilt stöd och att rektor sköter detta på egen hand, vilket också bekräftas av lärare i intervjuer.

Lärarna uppger i intervjun att det särskilda stödet ibland ges innan ett åtgärdsprogram skrivs och är medvetna om att detta gör att föräldrar inte kan överklaga beslutet om särskilt stöd. Det har enligt representanterna för elevhälsoteamet inte heller diskuterats på skolan eller i elevhälsan vad ett åtgärdsprogram är. Lärarna och representanter för elevhälsoteamet säger vidare att undervisande lärare och mentorer inte alltid känner till beslutade åtgärdsprogram eftersom rektor skriver dem på egen hand.

Enligt representanterna för elevhälsoteamet brister det även i utvärderingar och uppföljningar av det särskilda stödet. Man har från elevhälsoteamets håll kunnat konstatera att beslutade åtgärdsprogram inte har följts upp trots att det hade behövts. I vissa fall har medlemmar ur elevhälsoteamet på eget bevåg "tagit tag i" vissa specifika elevärenden där någon ur teamet har kunnat konstatera att stödinsatser inte alls har fungerat. Många rektorsbyten och byten av specialpedagoger har enligt representanterna för elevhälsoteamet gjort att det inte har blivit någon kontinuitet i uppföljningen av resultatet av arbetet

med särskilt stöd. Elevhälsoteamets representanter säger också att detta, liksom sammanslagningen av Henåns skola och Ellös skola samt två flyttar mellan olika skolbyggnader under de senaste åren, har medfört att rektorerna inte har orkat med. Specialpedagogen säger också att detta har gjort att hon inte fått något grepp om arbetet med elever i behov av stöd.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen begärt in åtgärdsprogram från skolan. I de inskickade och granskade åtgärdsprogrammen framgår endast i enstaka fall vilka behov av särskilt stöd eleven har. Istället för behov beskrivs elevens svårigheter. Ett exempel på detta är: "XX har stora svårigheter i skolarbetet. XX riskerar att inte nå målen i den allmänna läroplanen trots olika former av stöd. XX har anpassad studiegång." I samtliga åtgärdsprogram framgår att den åtgärd som ansetts motsvara elevens behov av särskilt stöd är undervisning i Katamaranen/mindre undervisningsgrupp och i några fall enskild undervisning. Det finns en rubrik i åtgärdsprogrammet för när åtgärderna ska utvärderas, men det framgår inte när de ska följas upp. Tidsspannet inom vilket utvärdering av effekten av insatta åtgärder ska ske varierar mellan sex veckor och sju månader i åtgärdsprogrammen. Det framgår inte i något fall vem som ansvarar för att utvärderingen genomförs.

I intervjuerna med Skolinspektionen uppger flera lärare och representanter för elevhälsoteamet att det särskilda stödet på skolan enbart ges i Katamaranen (de beskriver Katamaranen som en undervisningsgrupp där elever i årskurserna 7-9 ges särskilt stöd i större eller mindre utsträckning). De uppger att det blivit så att elever som ska ges särskilt stöd "automatiskt" sätts in på Katamaren, bl.a. då det finns en inställning vid skolan att eleverna blir trygga "inom den lilla gruppens ram". Andra lärare uppger i intervjuerna att särskilt stöd också ges i klassrummet, men lärarna uppger samtidigt att det kan vara svårt att ge detta.

Enligt de intervjuade lärarna och elevhälsoteamets representanter saknas ofta skriftlig information i form av ett åtgärdsprogram eller muntliga direktiv från rektor om vad eleven behöver arbeta med eller hur arbetet bäst ska ske utifrån elevens behov, för de elever som placeras på Katamaranen. Det enda direktivet från rektor är att eleven ska flyttas från sin klass. Enligt lärarna kan elever nekas plats i Katamaranen på grund av platsbrist och detta kan medföra att elevens behov av särskilt stöd inte kan tillgodoses och att detta i sin tur kan göra att eleven får betyget F. Enligt lärarna känner rektor till problematiken och de elever som får undervisning i Katamaranen är de som anses ha störst behov. Det är enligt lärarna cirka 40 elever som har varit i Katamaranen under förra året, varav 12 av eleverna får merparten av sin undervisning där.

Lärarna uppger också i intervjuerna att det finns elever som borde ha åtgärdsprogram och särskilt stöd men som inte har det. Elevhälsoteamets representanter bekräftar lärarnas bild av att det finns elever i behov av särskilt stöd som inte får det. Flera elever på skolan är enligt representanterna för elevhälsoteamet "missade" och omfattas inte av särskilt stöd; de har inte ansetts viktiga. De föräldrar som hörs mest påverkar prioriteringsordningen enligt representanter från elevhälsoteamet.

De elever som Skolinspektionen intervjuat uppger att vissa lärare ger mycket stöd och hjälp, men inte andra. De uppger också att om man behöver mycket hjälp kan man få det i Katamaranen genom att ansöka om det. Eleverna säger att de elever som når lägsta kunskapskrav E inte har rätt att vara i Katamaranen.

Rektor bekräftar i intervjun att merparten av det särskilda stödet ges i undervisningsgruppen Katamaranen och att det är upp till 70 elever som på ett eller annat sätt har fått sin undervisning där under föregående år. Rektor säger också att det finns 5-6 elever som får större delen av sin undervisning där. Skolan försöker dock organisera så att eleverna är med i sin ordinarie klass i praktiskt estetiska ämnen och ingen elev är enbart i Katamaranen enligt rektor. Tidigare fanns det elever som undervisades i Katamaranen hela tiden, men skolans ambition är enligt rektor att de ska komma ut till vanlig klass. Det framkommer också i intervjun med rektorn att dennes uppfattning är att lärarna gärna vill lämna ifrån sig "tyngre" elever till undervisningsgruppen Katamaranen. Rektor bekräftar också att det har hänt att elever har blivit nekade särskilt stöd i Katamaranen, trots att detta beslutats i ett åtgärdsprogram. Anledningen till att elever har nekats beror enligt rektor på att det är flera elever med olika problem och att det är svårt för vissa elever att vara i Katamaranen samtidigt. Rektor uppger också att det finns väldigt många elevärenden som tar tid och att man därför måste välja. "Systematiken hamnar i bakvattnet för det finns inte tillräckliga resurser för att vara systematiska," säger han. Detta har, enligt rektorn, lett till att man på skolan hela tiden måste "lösa det som står för dörren". Rektorn uppger också att det är beroende på vilken lärare som undervisar i vilken utsträckning särskilt stöd ges och uppger att anledningen till detta är att skolan har stor rotation på personal och är i ett pressat läge.

Bilden av att vad som görs för en elev i behov av särskilt stöd är bundet till vilka personer som är inblandade bekräftas av elevhälsoteamets representanter. Det har också, enligt elevhälsoteamets representanter, saknats ett samlat grepp om hur man arbetar med elever i behov av stöd på skolan. Rektorn har enligt

elevhälsoteamets representanter inte tagit tillvara elevhälsans kompetenser inom området vilket också bekräftas av lärarna i intervjuer.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan inte har ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd. Detta har lett till att elever missats och att ansvariga på skolan inte skyndsamt utreder elevens behov av särskilt stöd. Att elevernas behov inte klarläggs innan beslut om särskilt stöd fattas ökar risken för att åtgärderna som beslutas inte motsvarar elevens behov av särskilt stöd. Att besluta om att undervisningssituationen ska förändras genom att flytta eleverna till Katamaranen utan att ha klarlagt elevens behov genom en utredning innebär också en påtaglig risk för att denna åtgärd ska bli verkningslös. Utredningen har vidare visat att elevens behov av särskilt stöd inte alltid framgår av åtgärdsprogrammen.

Skolinspektionens utredning visar också att det, i de fall utredning av elevens behov av särskilt stöd faktiskt görs, brister i det samråd som ska ske med elevhälsan eftersom elevhälsan bara i undantagsfall är delaktiga. Att elevhälsoteamet inte är inkopplade i processen kring särskilt stöd är allvarligt. Att elevhälsan på skolan inte engageras i arbetet med elever i behov av särskilt stöd medför en påtaglig risk för att elevernas behov inte kan klarläggas. Det medför också en risk för att eleverna inte heller får rätt stöd för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och utvecklas så långt som möjligt utifrån sin förmåga.

Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att ansvariga på skolan inte ger elever i behov av särskilt stöd det särskilda stöd som de behöver, detta eftersom det ofta är beroende av vilken lärare eleven har om det särskilda stöd som beslutats faktiskt ges. Detta beror bland annat på att undervisande lärare inte alltid känner till upprättade åtgärdsprogram. Det har också framkommit att eleverna kan nekas stöd i form av undervisning i Katamaranen, trots att det fattats beslut om detta i ett åtgärdsprogram. Lärarna i Katamaranen saknar även kännedom om hur undervisningen ska läggas upp utifrån elevens behov när elever får sin undervisning där. Enligt rektor fick närmare en tredjedel av skolans elever stöd i olika omfattning i Katamaranen. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att så många av skolans elever bedöms behöva stöd på annan plats än i klassrummet och att elever placeras i Katamaranen utan att deras behov av särskilt stöd har klarlagts.

Det har också framgått att tiden för utvärdering av åtgärdsprogrammen är för lång. Det är inte acceptabelt att ett åtgärdsprogram som innebär att en elev placeras i liten undervisningsgrupp följs upp och utvärderas först så lång tid som sju månader efter fattat beslut. I åtgärdsprogrammen framgår inte heller vem som ansvarar för att uppföljning och utvärderingen görs och därtill visar Skolinspektionens utredning att åtgärdsprogrammen trots tidsangivelsen ändå inte alltid följs upp.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd.

Utredningen har visat att stöd i form av extra anpassningar inte alltid ges – trots att behov av sådana anpassningar framkommit – och att eleverna vid skolan inte heller alltid får det särskilda stöd de har rätt till.

Utredningen har visat att detta bl.a. beror på att lärarna inte anser sig hinna med att ge de extra anpassningar som krävs och att skolan inte har ett fungerande arbete för att uppmärksamma, anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd. Förutom att skolan inte har en strukturerad arbetsgång när det gäller särskilt stöd beror avsaknaden av särskilt stöd även på att det i vissa fall inte finns plats i undervisningsgruppen Katamaranen – där det särskilda stöd som ges vid skolan nästan uteslutande sker – eller att det inte finns en klar koppling till vad eleven behöver arbeta med där och hur detta bäst ska ske utifrån elevens behov när eleverna kommer dit. Det har vidare framkommit att det är rektorn som ansvarar för att utredning av elevens behov av särskilt stöd görs och att åtgärdsprogram upprättas samt att varken lärare eller elevhälsa är delaktig i arbetsprocessen runt elever i behov av särskilt stöd. Utredningen har vidare visat att åtgärdsprogrammen, som är det verktyg som ska formalisera det särskilda stödet, också har stora brister. Det finns även brister i det samråd som ska ske med elevhälsan eftersom elevhälsan bara i undantagsfall är delaktiga i de utredningar som görs (detta riskerar att

ytterligare förvärra konsekvenserna av bristerna inom detta område, se mer under avsnittet Förutsättningar för lärande och trygghet). Risken med föreliggande brister är att insätta stödåtgärder – som i regel består i att flytta eleven från klassen till undervisningsgruppen Katamaranen – över huvudtaget inte bidrar till att stödja elevens kunskapsinhämtning.

De brister som kunnat konstateras i verksamheten måste betecknas som allvarliga. Utredningen har visat att bristerna fortgått under lång tid, i något fall i flera år; en central förklaring som framkommit i intervjuer till att bristerna blivit så pass långvariga är de många rektorsbytena och lokalsituationen, vilken inneburit att man under lång tid tvingats vistas i tillfälliga lokaler. Det är högst sannolikt att dessa brister, som drabbar de elever vid skolan med störst stödbehov, haft en negativ inverkan på elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Statistik kring andelen elever som uppnår kunskapskraven visar att mer än en fjärdedel av alla elever i årskurs 9 så sent som föregående läsår inte nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen.

Om bristerna tillåts fortgå inom detta centrala område är det troligt att bristerna även framöver kan komma att få allvarliga konsekvenser för eleverna. De elever som drabbas av bristerna är framförallt sådana som får betraktas som särskilt utsatta. Det är därför angeläget att bristerna inom detta centrala område snarast rättas till.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristerna redan tillåtits fortgå, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena föreläggandet med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Rektorn ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

*Motivering till bedömning av brist***Rättslig reglering**

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare anger skollagen att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens utredning

Rektorn uppger i intervju att det finns många yttre faktorer som påverkar tryggheten och studieron negativt vid skolan. Bland annat nämner rektor att skolan är provisoriskt inhyst i sina nuvarande lokaler, att det är trångt och att alla elever kommer in i byggnaden via samma ingång. Eleverna har också transporter till vissa lektioner som kan upplevas som otrygga av eleverna. Som

förebyggande åtgärder uppger rektorn att eleverna arbetar med kamratstödjare och klassråd och lärarna har arbetat med detta på arbetsplatsträffar. Eleverna har också fått göra samarbetsövningar. Det finns två skolvärddar på skolan. Rektor uppger att det inte har gjorts någon systematisk uppföljning av arbetet att få en trygg skola. Rektor uppger att de på skolan har fått inrikta sig på att "släcka bränder" för att få ordning på situationen. Det finns också enskilda elevärenden som har tagit mycket tid enligt rektor.

Representanter för elevhälsoteamet uppger i intervju att arbetet med likabehandlingsplanen (som även omfattar en plan mot kränkande behandling) inte är aktivt och att planen inte är ett levande dokument. Representanterna uppger också att de inte alls är delaktiga i arbetet mot kränkande behandling förutom att en av medlemmarna ansvarar för att rapportera fall av kränkande behandling i ett digitalt system.

Skolsköterskan uppger att hon ibland får information om fall av kränkande behandling, men det finns enligt representanterna för elevhälsoteamet inte någon tydlig arbetsgång för hur de ska agera vid fall av kränkande behandling på skolan. Det fanns en skolvärdinna tidigare som var insatt i detta arbete, men denne finns inte längre kvar vid skolan. Representanter för elevhälsoteamet uppger också att det läsår som passerat var speciellt och att det inte togs något grepp om elever som kränkte andra elever.

Några av de elever som Skolinspektionen intervjuat uppger att de känner till att skolan har en likabehandlingsplan, men att denna inte fungerar. De intervjuade eleverna har inte pratat med sin mentor om, och känner inte heller igen att någon på skolan skulle ha informerat dem om, vad de ska göra om de ser eller känner till någon som blir mobbad. Eleverna uppger dock att de tror att de ska gå till sin mentor eller till skolsköterskan. Någon elev uppger att deras mentor tog upp på en lektion att de ska respektera varandra, vara en bra klass och respektera andra på lektionerna. De övriga intervjuade eleverna kan inte påminna sig om att någon lärare har diskuterat frågan vare sig förra året eller denna termin. En elev säger att det kanske skulle kunna behövas, så att det blir lugnare och bättre studiero. Några av eleverna tycker att det är ganska stökigt i skolan och säger att det är vissa elever som gör det stökigt och inte alla elever.

Intervjuade lärare uppger att de provisoriska lokalerna är för trånga vilket gör det svårt för eleverna att "gå undan". Enligt lärarna gör detta att det kan bli stökigt och rörigt och att det i vissa situationer kan uppstå kränkningar. Lärarna upplever att de trånga lokalerna gör det svårt att komma till rätta med detta problem. Det är enligt lärarna den som observerar en kränkning som

hanterar situationen och kontaktar de inblandade elevernas mentorer. Vid skolan anser man, enligt lärarna, att den vuxna som observerar en kränkning kan redogöra för den bäst och därför bör skriva rapporten. Enligt lärarna är det rektor som sköter uppföljningssamtalen. Det händer mycket kring vissa elever och de behöver någon som hjälper dem med konflikter. Att eleverna inte vet vart de ska vända sig om något händer, förklarar lärarna med att det inte har funnits en tydlig rutin och därför har det heller inte blivit tydligt för eleverna. Lärarna uppger också att det inte finns något fastslaget rastvaktsschema och att lärarna uppmanas av rektorn att "ta en tur" de dagar eller perioder när det är stökigt. I övrigt så är det skolvårdarna som har hand om arbetet med att motverka kränkningar på raster.

Det framgår av planen mot kränkande behandling att det görs en årlig kartläggning av situationen på skolan. I planen anges bland annat att det i vissa fall uppstår konflikter vid brist på vuxennärvaro i samband med undervisning på intilliggande skolor. Det anges också andra resultat av kartläggningen och en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. I planen finns dock inte en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts.

I planen mot kränkande behandling som antagits den 12 maj 2014 anges att "Henåns skola är sedan hösten 2012 utrymd från sin nya F-9 skola p.g.a olika hälsoproblem som skolans byggnader genererat bland elever och personal. Henån 7-9 är sedan dess lokaliserade i den tidigare högstadieskolan i Ellös, nära lokaliserad till Ellös F-6 skola. I detta provisorium är lokaliteterna inte optimala ur trygghetssynpunkt. Vi kommer förmodligen att vara kvar i dessa lokaler även under läsåret 2014/2015."

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan inte bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling och att utbildningen inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av elevutsagor framgår således att det är stökigt på skolan och genom de uppgifter som rektor och lärare lämnat framgår att trängsel i de provisoriska lokalerna påverkar elevernas trygghet och studiero negativt; enligt lärare och rektor bidrar de nuvarande lokalerna till att det kan bli stökigt och rörigt vilket också kan leda till kränkningar. Av såväl lärarnas som elevernas uppgifter framgår vidare att det vid skolan saknas ett systematiskt, målinriktat arbete mot kränkande behandling. Rektor säger att man vid skolan inriktat sig på att "släcka bränder" för att få ordning på situationen. Av elevhälsoteamets och elevernas uppgifter framgår att den plan som finns för arbetet inte fungerar.

Utan ett fungerande systematiskt, målinriktat arbete mot kränkande behandling är det svårt för skolan att veta vilka åtgärder som behöver sättas in för att kunna förebygga kränkningar vid skolan och få till stånd en trygg skolmiljö. Det har även framkommit att någon uppföljning om förra årets åtgärder faktiskt vidtagits eller hur dessa åtgärder fallit ut inte anges i skolans befintliga plan. Utan en sådan uppföljning är det svårt att dra slutsatser kring vilken effekt insatta åtgärder fått och att avgöra vilka eventuella nya åtgärder som behöver sättas in. Skolinspektionens utredning har vidare visat att lärare och elevhälsa i hög utsträckning hålls utanför arbetet mot kränkande behandling.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera brister i arbetet med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av genomförda intervjuer framgår att det är stökigt på skolan och att bland annat trängsel i de provisoriska lokalerna påverkar elevernas trygghet och studiero negativt. Enligt intervjuerna har den stökiga och röriga miljön också bidragit till kränkningar vid skolan.

Det har vidare framkommit att det vid skolan saknas ett systematiskt, målinriktat arbete mot kränkande behandling och rektor har berättat att man vid skolan fått inrikta sig på att "släcka bränder" för att få ordning på situationen. Som påpekats ovan är ett fungerande systematiskt och målinriktat arbete mot kränkande behandling, som dessutom regelbundet följs upp, en nödvändig förutsättning för att kunna veta vilka åtgärder som behöver sättas in för att kunna motverka kränkande behandling och få till stånd en trygg skolmiljö. Avsaknaden av ett fungerande sådant arbete riskerar alltså att leda till att fel åtgärder sätts in och att man inte får bukt med problemen. Det har vidare framkommit att lärare och elevhälsan inte deltar i någon större utsträckning i arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Skolinspektionen har konstaterat att elevhälsan på skolan inte används främst förebyggande och hälsofrämjande som skollagen föreskriver (se vidare område Förutsättningar för lärande och trygghet). En viktig del i elevhälsans generellt riktade arbete ska vara att bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa. Detta är än mer väsentligt vid en skola som under flera års tid bedriver sin verksamhet i provisoriska lokaler som inte fullt ut är anpassade för verksamheten. En bristande studiemiljö medför att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen försvåras.

Tillsynen visar att bristerna i arbetet med trygghet och studiero har pågått i vart fall under den tid skolenheten varit inhytt i de provisoriska lokalerna, dvs. sedan september 2012. Att bristerna fått pågå under så lång tid är anmärkningsvärt.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristerna redan fortgått, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena förelägandet med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att elevhälsan främst används förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 277) anges bl.a. följande: Elevhälsans fokus ska inte vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

Skolinspektionens utredning

Representanter för elevhälsoteamet uppger i intervju att det saknas en tydlig struktur för elevhälsans roll på skolan. En representant för elevhälsoteamet säger att det inte har förmedlats någon struktur eller riktlinjer för elevhälsans arbete på skolan, varken när hon anställdes för några år sedan eller efter det. Det har handlat om att "släcka bränder". Rektorn har enligt elevhälsoteamets representanter sagt att "elevhälsoteamet är ett utvecklingsområde och att elevhälsoteamet ska ha en central roll", men något konkret arbete har inte kommit till stånd. Det har varit en orolig tid för skolan med flytt och många rektorsbyten, enligt elevhälsoteamets representanter. De säger att det inte finns strukturer för att nå ut till elever, föräldrar eller lärare i arbetet med elever med olika typer av stödbehov. Representanterna för elevhälsoteamet uppger att man inom gruppen har pratat om hur de ska kunna arbeta främjande och förebyggande. Det finns dock inte någon aktuell plan eller arbetsbeskrivning eller någon annan instruktion om hur det förebyggande arbetet ska prioriteras eller se ut, vare sig från rektor eller tidigare rektorer. Elevhälsoteamets representanter uppger i intervjun att de överhuvudtaget inte har fått någon information från rektor om att elevhälsans arbete ska vara främst förebyggande och främjande.

Enligt elevhälsoteamets representanter har rektorn varit drivande och styrt det arbets sätt som elevhälsan haft. De uppger också att elevhälsan har varit frikopplade från olika delar i skolans arbete och rektor har tagit ett stort eget ansvar utan att bjuda in elevhälsan i viktiga frågor där deras kompetenser skulle kunna vara av avgörande vikt för eleverna. Även om representanterna för elevhälsoteamet uppger att elevhälsan har gjort stora ansträngningar för att delta i arbetet, så menar de att de inte har lyckats nå fram. Ett exempel som ges, när elevhälsans kompetens hade behövts för att främja elevernas arbete mot målen, är vid överlämning av specifika elever från exempelvis årskurs 6. Detta har enligt elevhälsoteamets representanter skötts av rektor och viktig information om elevers situation eller behov har inte kommunicerats med elevhälsan.

På skolan finns en "internationell grupp" där nyanlända elever placeras. I intervju med representanter för elevhälsoteamet framkommer att de inte är inblandade i arbetet med denna grupp. Dock uppger representanterna att om eleverna inte följer "den förväntade progressionen" i sitt lärande så kan de tas upp till diskussion på elevhälsomötena. Detta har skett i två fall det senaste året. Studie- och yrkesvägledaren berättar att hon skulle vilja komma in och informera eleverna i internationella gruppen om skolan i Sverige och om arbetslivet, men att hon inte heller har haft något sådant uppdrag.

Rektor uppger i intervju att psykologen som skolan anlitar inte arbetar främst förebyggande eftersom han har för mycket att göra. Rektor uppger också att det inte har funnits tillräckligt mycket kuratorsresurs under våren och skolsköterskan har därför tagit mycket av kurators uppgifter och att skolan hade behövt mer kuratorstid under våren. Övriga delar av elevhälsan arbetar inte heller främst förebyggande och hälsofrämjande enligt rektor. Rektor uppger vidare att eleverna i internationella gruppen har tillgång till en specialpedagog och att skolan också har anställt en särskild skolsköterska för att ta hand om eleverna. På frågan om det finns några förebyggande insatser för eleverna i internationella gruppen svarar rektor att övriga delar av elevhälsan inte är inkopplad i internationella gruppen. Orsaken till detta är enligt rektor att organisationen är "slimmad" och strukturerna för att utföra ett sådant arbete är otillräckliga.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Detta framgår av såväl intervjuer med elevhälsoteamets representanter som med rektorn. En viktig del i elevhälsans generellt riktade

arbete är att bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa. Trots att elevhälsans bidrag till utformandet av en sådan miljö torde vara särskilt relevant för en skola som bedriver sin verksamhet i provisoriska lokaler, så visar utredningen att elevhälsan endast i begränsad utsträckning involverats i arbetet med att skapa den typen av miljöer vid skolan. Att skolans elevhälsa i det individuellt inriktade arbetet inte heller på ett aktivt sätt används rådgivande och aktivt stödjande för att främja och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål får konsekvenser för skolans elever i allmänhet och för elever i behov av särskilt stöd i synnerhet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera att det brister i hur elevhälsan används när det gäller förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Elevhälsan deltar till exempel i alltför låg grad i arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Elevhälsan, med alla de specifika kompetenser denna ska omfatta, används inte heller på det sätt som skollagen föreskriver när det gäller arbetet med särskilt stöd (se vidare områdena Extra anpassningar och särskilt stöd samt Trygghet och studiero). Att det saknas struktur för elevhälsans arbete på skolan har medfört att elevhälsan inte bidrar med sina respektive professioner i de situationer då dessa enligt skollagen ska användas.

Att elevhälsan inte bedrivit ett fullgott förebyggande och hälsofrämjande arbete är, enligt Skolinspektionen, en del av förklaringen till att skolan inte kunnat tillhandahålla eleverna de extra anpassningar och särskilt stöd de har rätt till, liksom till att skolmiljön av vissa elever uppfattas som otrygg och stökig (se mer under respektive avsnitt ovan). Ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete är, enligt Skolinspektionen, av central betydelse för att kunna komma till rätta med bristerna inom nämnda områden.

Avsaknaden av ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete riskerar framförallt att få konsekvenser för de elever vid skolan som redan befinner sig i en utsatt situation, exempelvis de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen.

Tillsynen visar att aktuell brist funnits under en längre tid.

Med hänsyn till bristens allvar, de konsekvenser bristen redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristen redan har fortgått, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena föreläggandet med vite.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat, bland annat kunskapsresultaten i varje ämne i årskurs 9 som eleverna får undervisning i. Uppföljningen ska dokumenteras.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.

Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolinspektionens utredning

Inför tillsynen har Skolinspektionen begärt in skolans dokumenterade systematiska kvalitetsarbete. Det dokument skolan gett in som svar på denna begäran benämns "Henån skola 7-9, 2014/2015". Av dokumentet framgår vilka organisatoriska insatser och vilka fortbildningsinsatser som genomförts under året. Dessa kopplas till ett generellt syfte att öka elevernas resultat. I dokumentet saknas en sammanställning av resultaten i årskurs 9 i samtliga ämnen där eleverna får undervisning och betyg. Det finns dock en resultatsammanställning i ämnena svenska, matematik och engelska för eleverna i årskurs 9 samt en sammanställning av hur stor andel av eleverna som har nått provbetyget A till F på nationella prov i årskurs 9 i samtliga

ämnen där prov genomförts. Det finns i dokumentet också en sammanställning av elevernas genomsnittliga meritvärde och en jämförelse mellan pojkars och flickors meritvärde. Det saknas emellertid en analys av de resultat som redovisas. Det finns inte heller några dokumenterade beslutade åtgärder som är kopplade till elevernas resultat. Istället anges ett antal konstateranden. Ett exempel på detta är "pojkar och flickor: Vi funderar på varför vi inte når pojkarna. Vi tittar på det." Ett annat exempel är "Vi lyckas väl med svenska och engelska. Bra med resurser, samt att vardagsengelskan slår igenom".

Dokumentet anger att området "Normer och värden" utvärderas i likabehandlingsplanen. I skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling framgår att det görs en nulägesanalys och att det finns beslut om åtgärder som är kopplade till denna. Däremot finns det inte en utvärdering av resultatet av föregående års insatta åtgärder för att konstatera om insatta åtgärder har haft avsedd effekt.

Rektorn säger i intervju att han vet att skolan inte har legat så högt i kunskapsresultaten, men att eleverna i årskurs 9 höjde sig förra läsåret. Rektorn uppger i intervju att han tror att det är viktigt att få lärarna att tänka tematiskt för att kunna arbeta ämnesövergripande. Han säger också att det beslut han fattat om att lärarna ska arbeta mer tematiskt inte har utvärderats, men att han har sett att betygsmedelvärdet har ökat. Tyvärr har det tematiska arbetet nu avslutats på grund av schematekniska skäl enligt rektor. Att pojkar har så låga resultat jämfört med flickorna beror enligt rektor på att det är svårt att nå pojkarna i undervisningen. I den analys som rektor gjort finns kopplingar till yttre omständigheter som inte kan påverkas av skolan säger han. Han uppger också i intervjun att skolan måste engagera pojkarna mera och att man har arbetat på den sociala sidan. Rektor säger också att han inte har fattat några beslut om åtgärder för att komma tillrätta med skillnaden mellan pojkars och flickors resultat.

Lärarna uppger i intervju att de inte har varit delaktiga i något systematiskt kvalitetsarbete på skolan. När Skolinspektionen visar det dokument som benämns "Henåns skola 7-9, 2014/2015" uppger lärarna att de inte känner igen det. Ett par lärare kan inte påminna sig om att de någonsin under sin mångåriga tid vid skolan har varit med om att medverka i framställning av ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. Några av lärarna säger att de lämnade in en analys av resultaten på nationella proven läsåret 2013/14 men att det inte gjordes någon analys av provresultaten läsåret 2014/15.

Lärarna uppger att det finns informella utvecklingsarbeten i ämnesgrupperna och att de för två år sedan såg att elevernas resultat på skrivdelen på nationella

ämnesprovet i svenska var lågt och året efter därför arbetade med detta i alla klasser. Detta gjordes dock på eget initiativ från lärarna.

Lärarna säger att de inte har varit delaktiga i någon typ av utvärdering av resultaten vid skolan. Lärarna säger också att det tematiska arbetet tog all kraft under förra året. Att de arbetade med tematiskt arbetssätt kom av att de trodde att det skulle kunna höja elevernas resultat. Lärarna säger att de inte har varit delaktiga i något systematiskt kvalitetsarbete och har heller inte sett något sådant arbete från någon rektor under de senaste åren. Lärarna och representanter för elevhälsoteamet uppger samstämmigt i intervju att bristen på utvärderingar och uppföljningar av verksamhetens resultat beror på bytet av alla rektorer.

I intervju med elevhälsoteamets representanter frågar Skolinspektionen om elevhälsoteamet varit delaktiga i analyser av skolans resultat. Elevhälsoteamets representanter uppger att de inte har deltagit i analyserna och att detta beror dels på rektorsbyten men också på att det har varit många byten av specialpedagoger. Dessutom har sammanslagningen av Henåns skola och Ellös skola samt två flyttar under de senaste åren varit påfrestande enligt elevhälsoteamet. "Rektorerna har inte orkat med, det har varit rotlöst och många sjukskrivningar på grund av den sjuka skolbyggnaden".

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att skolan har brister i sitt systematiska kvalitetsarbete. Utredningen har visat att skolenheten saknar strukturer och rutiner för en systematisk uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningens resultat i förhållande till de nationella målen. Rektorn sammanställer vissa kunskapsresultat, såsom det genomsnittliga meritvärdet, även för flickor respektive pojkar, och måluppfyllelsen i ämnena matematik, svenska och engelska men gör till exempel ingen sammanställning av resultaten i övriga ämnen i årskurs 9 där eleverna får undervisning och betyg. Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna visar en fluktuerande och sjunkande trend över tid (se mer under avsnittet Måluppfyllelse och resultat ovan). Att kunskapsresultaten på skolan har sjunkit analyseras dock inte i vidare bemärkelse eller på djupet så att man kan pröva nya metoder för att utveckla verksamheten och förbättra måluppfyllelsen. För läsåret 2014/15 visar statistiken dessutom att det är fortsatt stor skillnad mellan flickors (241) och pojkars (199) genomsnittliga meritvärde. Skillnaden mellan flickors och pojkars meritvärde är större på Henåns skola 7-9 än i övriga riket där motsvarande genomsnittliga meritvärden för flickor är (238) och för pojkar (212). Dessutom har andelen pojkar som lämnar skolan utan betyg i samtliga ämnen ökat under

läsåret 2014/15. Trots detta saknas analyser kring varför resultaten ser ut som de gör; den enda förklaring som nämns i det dokumenterade kvalitetsarbetet till varför det ser ur så här är att "pojkar är svåra att nå i undervisningen". Utan ordentliga analyser av orsakerna till varför resultaten ser ut som de gör är det svårt att veta vilka åtgärder skolan behöver vidta för att utveckla utbildningen. Det framgår i intervju med både lärare, elevhälsa och rektorn att de inte har någon tydlig uppfattning om varför måluppfyllelsen ser ut som den gör, verksamheternas kvalitet eller utvecklingsbehoven i denna. Personalen deltar heller inte i det kvalitetsarbete som görs.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Orust kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orust kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska, enligt 26 kap. 27 § andra stycket skollagen, förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Skolinspektionen har, som framgår ovan, vid sin tillsyn kunnat konstatera omfattande brister i skolans systematiska kvalitetsarbete.

En genomgång av kunskapsresultaten vid skolan i årskurs 9 visar att de har sjunkit. Genomgången visar att mer än en fjärdedel av alla elever i årskurs 9 så sent som föregående läsår inte nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen. Trots detta visar Skolinspektionens tillsyn att dessa resultat inte analyseras alls på skolenheten. Utan en sådan analys är det svårt för skolan att veta vilka åtgärder som ska sättas in för att förbättra måluppfyllelsen. Tillsynen visar också att inte heller skillnaden i meritvärde mellan pojkar och flickor analyseras; detta har bara noterats i skolenhetens kvalitetsarbete. Detta är särskilt allvarligt eftersom andelen pojkar som lämnar skolan utan betyg i samtliga ämnen ökat de senaste åren. I ett mål- och resultatstyrt system som skolan utgör är en förutsättning att målen och resultaten följer upp, utvärderas och åtgärdas för vidare utveckling mot förbättrad måluppfyllelse.

Enligt Skolinspektionens mening är bristerna i skolans systematiska kvalitetsarbete en av förklaringarna till att det finns allvarliga brister inom skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, i dess arbete kring betyg och bedömning samt i elevhälsans arbete. Den avsaknad av kännedom om verksamheten som det bristfälliga systematiska kvalitetsarbetet gett

upphov till innebär också att skolan saknat, och alltjämt saknar, möjligheter att sätta in nödvändiga åtgärder där de behövs. Skolan saknar alltså verktyg för att säkerställa att verksamheten bedrivs utifrån kraven i skollagen och andra författningar. Detta försvårar allvarligt förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen.

Vid intervjuerna med lärare har det framkommit att bristen gällande systematiskt kvalitetsarbete har funnits under en längre tid.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan fått och framöver riskerar att få för eleverna, den tid under vilken bristerna redan fortgått, och mot bakgrund av de övriga brister av allvarlig karaktär som kunnat konstateras i verksamheten, bedömer Skolinspektionen att skäl föreligger att förena föreläggandet med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Orust kommun att senast den 22 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Orust kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. (10 kap. 19–20 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

- Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. (9 kap. 20 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Lärarna ska utvärdera elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven.

Lärarna ska, vid bedömning och betygssättning, utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Motivering till bedömning av brist

Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska betygssättningen, innan ett ämne har avslutats, bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen när betyg sätts. Vid bedömningen ska elevens kunskaper i årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 6, och efter årskurs 6 ställas i relation till de kunskaper en elev ska ha uppnått vid betygstillfället i förhållande till kunskapskraven i årskurs 9.

Skolinspektionens utredning

De lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de inte har fått tillräcklig utbildning i avsnitt 3 i grundskolans läroplan (Lgr 11), som är den del av läroplanen som behandlar kursplanerna och som är inriktad på betyg och bedömning i förhållande till undervisningens innehåll. Vid implementering av Lgr 11 fick enligt lärarna de övriga delarna (avsnitt 1 och 2) mycket tid, men det saknades ett fokus på kursplanerna och bedömning. Alla lärare har under en dag pratat om betyg och bedömning men detta har inte varit tillräckligt enligt lärarna. Enligt lärarna har endast några av dem varit på utbildning om kursplanerna med fokus på betyg och bedömning. Lärarna uppger att det inte heller finns något samlat grepp på skolan kring betyg och bedömning och att det inte finns någon riktig samsyn kring betyg och bedömning. Flera av lärarna

säger också att de är osäkra vid betygssättningen och att det därför kan vara så att "betygen hålls nere" på skolan. Det framkommer också i intervjun att lärarna inte har en enhetlig bild av hur kunskapskraven och det centrala innehållet ska tolkas i förhållande till det som har behandlats i undervisningen och elevernas progression. Någon lärare anser att alla delar i ämnet ska vara med vid bedömning redan i årskurs 7. För att få betyget A ska eleven ha alla delar och detta är omöjligt eftersom inte alla delar går igenom i undervisningen och testas av i årskurs 7, menar denne. Detta motsägs av en annan lärare som påpekar att kunskapskraven ska anpassas till nivån för årskurs 7 och i förhållande till det som har behandlats i undervisningen. Enligt lärarna finns dock visst bedömningsstöd i de ämnen där nationella prov genomförs i och med att det finns bedömningsmatriser med instruktioner till dem.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen granskat skolans betygskataloger för samtliga betygssatta klasser från höstterminen 2013 till vårterminen 2015. Det fanns 3 klasser i årskurs 7 under dessa fyra terminer. I varje klass fanns det cirka 27 elever. Detta ger totalt 324 "betygstillfällen" i varje ämne under de fyra terminerna där ett "betygstillfälle" motsvarar en elevs betyg en termin i ett ämne.

Betygskatalogen för årskurs 7 visar att det endast är ett fåtal ämnen där hela betygsskalan används varje termin. I ämnet hem- och konsumentkunskap har inte någon elev bedömts nå betyget A under någon av de granskade terminerna. Vårterminen 2014 fick en elev betyget B i hem- och konsumentkunskap, men övriga terminer fick samtliga elever betygen E till D eller E till C i ämnet. I ämnet idrott- och hälsa finns inte någon elev som har bedömts nå betyget A någon termin. Åtta elever har bedömts nå betyget B under alla 324 granskade betygstillfällen. Även andra ämnen följer mönstret att betygssatta elever i årskurs 7 i de allra flesta fall bedöms nå något av betygen E till C, i vissa ämnen och vissa terminer bedöms eleverna uteslutande nå betygen E och D. Endast i ett fåtal ämnen används betyget A varje termin vid betygssättning. Dessa ämnen och undantaget från det ovan nämnda mönstret är ämnet engelska, svenska och moderna språk där hela betygsskalan används varje termin vid betygssättningen. I granskade betygskataloger från det senaste läsåret, 2014/15, framgår att ingen elev har bedömts nå betyget A i årskurs 7 under höstterminen 2014 och vårterminen 2015 i något av ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, biologi, kemi, fysik och teknik. Det framgår också att i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap bedöms ingen elev ha nått högre än betyget C.

Rektorn uppger i intervju att de lärare som har varit med länge "är luttrade". Dessa lärare har enligt rektor genomgått många läroplaner och betygsreformer.

Enligt rektorn har lärarna kommit olika långt och det kan göra att lärarna inte alltid har samsyn kring bedömningen. För att se till att lärarna är säkra på sin bedömning har rektor bland annat låtit legitimerade lärare diskutera med de icke legitimerade lärarna. Rektorn uppger också att centralt innehåll och bedömningskriterier har diskuterats i planeringsarbetet inom de ämnesövergripande områdena. Rektorn uppger att han har gått igenom och granskat hur lärarna bedömer skriftliga prov under vårterminen 2015. Vid denna genomgång såg rektor att proven var "faktafierade" (det vill säga inriktade mot att kontrollera elevernas faktakunskaper) och att proven inte utgick från kunskapskraven i kursplanen. Rektorn uppger också i intervjun att han hoppas att hela betygsskalan används för elever i alla årskurser, och att bedömningen av elevernas kunskaper fungerar på skolan, men att han inte har följt upp att det faktiskt är så. Rektor uppger att han inte har fått några signaler om att det finns problem med betygssättningen vare sig från föräldrar eller från pedagoger.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns lärare som inte utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. Utredningen har således visat att lärarna på skolan saknar samsyn och i vissa fall kunskaper för att kunna göra en likvärdig bedömning utifrån kunskapskraven. Flera lärare har, vid intervjuerna med Skolinspektionen, uttryckt en osäkerhet kring hur bedömning och betygssättning ska gå till enligt kunskapskraven och någon lärare har vid intervjuerna också gett uttryck för direkt felaktiga tolkningar av hur betygssättning går till, såsom att det inte är möjligt att använda hela betygsskalan vid bedömning och betygssättning av elever i årskurs 7. Betygen i årskurs 7 de senaste två läsåren tyder också på att det bland lärarna kan råda osäkerhet om hur betygsskalan ska användas då högre betyg än C används i mycket ringa utsträckning i flera ämnen.

Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information

Rättslig reglering

Läraren ska enligt läroplanen vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Skolinspektionens utredning

Vid tillsynen har framkommit att de elever som till övervägande del får sin undervisning i undervisningsgruppen Katamaranen undervisas av andra lärare än klassens ordinarie ämneslärare. Enligt de lärare som Skolinspektionen

intervjuat som undervisar i Katamaranen saknas i vissa fall helt mål för elevens undervisning där och det enda målet som uttalats är att eleven ska skiljas från den ordinarie gruppen (se föregående område om extra anpassningar och särskilt stöd).

Elevhälsoteamets representanter uppger i intervju att det händer att en elev får betyget F i ett ämne trots att eleven vid undervisningen i Katamaren visat att denne når de kunskapskrav som undervisningen syftar till. Detta beror enligt intervjuade lärare, representanter för elevhälsoteamet och undervisande lärare i Katamaranen på att kommunikationen mellan ordinarie ämneslärare, som är den som sätter betyget, och undervisande lärare i Katamaranen inte fungerar. I vissa fall saknas även tillit till den bedömning läraren i Katamaranen gör, enligt lärarna. Lärarna är överens om att det inte alltid fungerar bra och att det är olika från lärare till lärare i vilken utsträckning det fungerar. Det finns också ämneslärare som uppger att det är svårt att sätta betyg på de elever som läraren inte har träffat eftersom de får sin undervisning i Katamaranen.

I intervju med rektor säger han att det finns legitimerade och behöriga lärare som hjälper till med bedömning och betygssättning för eleverna som får sin undervisning i Katamaranen. Samarbetet mellan ordinarie lärare och lärarna i Katamaranen innebär att lärarna i Katamaranen "transformerar" uppgifterna och anpassar dem efter elevernas behov. Rektor säger dock att det skulle kunna vara mera strukturerat. Han hänvisar till att det är en liten arbetsplats och lärarna i Katamaranen samverkar med de andra lärarna. Rektor uppger också att det är läraren som är ansvarig för den ordinarie klassens undervisning som ansvarar för betygssättningen för den eleven som får sin undervisning i Katamaranen. Rektorns bild är att samråd mellan undervisande och betygssättande lärare sker i de flesta fall samtidigt som han uppger att han inte är helt säker på att det som ska göras fungerar fullt ut i praktiken. Hans bedömning är att det rör sig om enstaka fall då det inte fungerat. Han har även i något fall på förekommen anledning pratat med betygssättande lärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att lärare vid bedömning och betygssättning av elever som får undervisning i undervisningsgruppen Katamaranen inte alltid utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper som finns eftersom det inte alltid görs en sambedömning av elevens kunskaper inför betygssättningen mellan de lärare som undervisar respektive sätter betyg på eleven. Detta riskerar att leda till att eleverna får betyg som inte motsvarar deras kunskapsnivå.

Motivering till föreläggande som ingripande

Orusts kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Orusts kommuns föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Avdelningschef

Charlotte Limberg
Föredragande/Utredare

Hur man överklagar, se bilaga 3

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Henåns skola 7-9

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Henåns skola 7-9

Henåns skola 7-9 är en skola med grundskolans årskurser 7-9 som för tillfället är belägen i Ellös i Orust kommun. Skolenheten har 225 elever som är uppdelade i fyra parallella klasser i varje årskurs. I huvudsak är undervisningen organiserad så att lärarna undervisar en årskurs i ett ämne. På skolan finns även kommunens mottagningsverksamhet för nyanlända elever.

Skolenheten Henåns skola 7-9 har sedan februari 2011 sin ordinarie skolbyggnad i Henån men är sedan september 2012 tillfälligt placerad i lokaler i samhället Ellös på grund av problem med byggnation och renovering av den ordinarie skolbyggnaden. Vid höstterminens start 2011 skedde en sammanslagning av Ellös skola och Henåns skola som innebar att eleverna i årskurserna 7-9 vid Ellös skola flyttades till Henåns skola 7-9. Skolenheten har haft flera olika rektorer sedan 2011. Vid tiden för tillsynen är skolan i ett skede där den rektor som har lett skolan i ca 2,5 år precis ska sluta. Denna rektor benämns "rektor" i detta beslut. På skolan finns också en tillträdande rektor som är tillfälligt anställd. Den tillträdande rektor har varit på skolan i ca 2 veckor vid tiden för tillsynen.

Vid skolan finns ett elevhälsoteam som utgörs av skolsköterska, två kuratorer, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare samt rektor.

Vid tillsynen intervjuades representanter för elevhälsoteamet, i denna intervju deltog alla medlemmar i elevhälsoteamet utom en deltidsanställd kurator och rektor, som intervjuades separat. Vid tillsynen genomfördes också intervjuer med tre olika elevgrupper med elever från årskurs 7-9 samt två olika lärargrupper. I den ena lärargruppen deltog även lärare som undervisade i undervisningsgruppen Katamaranen.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Skolinspektionen, box 2320, 403 15 Göteborg.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.